

Reflexió sobre el nacionalisme

'Per Mallorca. Textos de lluita i reflexió' és el títol del llibre de Mateu Morro, presentat recentment a Palma per Sebastià Serra i Josep Melià.

Mateu Morro va néixer a Santa Maria del Camí l'any 1956. Es va llicenciar en història (1979). Va començar l'activitat política als disset anys. Als dinou anys ja era secretari general de l'Organització d'Esquerra Comunista. Als 21 va entrar en el PSM, partit del qual va ser secretari general entre 1985 i 1996. Diu que està "retirat" de la política, tot i que manté la batllia, des de fa set anys, del seu poble, Santa Maria del Camí. Al llarg de la seva vida política ha anat combinant la pràctica de l'activisme amb la reflexió. Fruit d'aquesta anàlisi constant, ha escrit nombrosíssims articles sobre múltiples aspectes de la realitat mallorquina, analitzada des de la perspectiva del nacionalisme. També és autor de treballs sobre les organitzacions polítiques mallorquines durant la Segona República, sobretot l'Esquerra Republicana. Entre d'altres estudis, és autor, juntament amb Sebastià Serra, de *L'Esquerra nacionalista a Mallorca*.

"Ara que ja no estic condicionat per la immediatesa de l'acció política, era el moment", diu per explicar per què s'ha decidit a publicar aquest llibre. I afegeix: "el nacionalisme ha escrit molt, més que qualsevol altre grup polític, però sempre de manera dispersa. Almanco en el meu cas, aquest llibre resol el problema, i crec que seria molt útil que altres persones fessin el mateix".

Per Mallorca és el resultat d'una tria entre molts articles. "S'ha demostrat al llarg dels darrers quinze anys que el mallorquinisme polític és una realitat —diu Morro— tot

JOAN CELIA

Mateu Morro.
És autor del llibre *Per Mallorca. textos de lluita i reflexió*.

i que durant molt de temps l'han negat molts sectors. És una realitat, a més, que ha anat i va creixent, i que ha demostrat que el tòpic del 'sòtil nacionalista' —en què no he cregut mai— no existeix de veres".

Una de les qüestions tèoriques de debat del nacionalisme illenc és la relació entre l'insularisme dins Balears i el catalanisme. Morro pensa que el nacionalisme ha de ser insularista, però no localista. Això vol dir, al parer de l'autor, entendre que no es pot negar la realitat política de les Balears: "Crec que l'aportació teòrica de Damià Pons és bàsica. És a dir, la defensa de tres àmbits nacionals. La nació primera que és l'illa, la nació política, que són les Illes Balears i la nació cultural, que són els Països Catalans".

Com es pot conjugar el catalanisme i l'insularisme? Morro no

considera que això representi cap problema. "Sempre hem de parlar de mallorquinisme, menorquinisme o eivissenquisme, perquè són tres fenòmens polítics amb naturalesa pròpia. Els tres moviments, a banda de tenir una connexió entre ells, és evident que sempre han tengut una clara visió de quina era la cultura i llengua pròpia que històricament i culturalment és el catalanisme. Però el catalanisme, de sempre, no passa necessàriament per establir formes polítiques comunes. El catalanisme és una comunitat cultural i lingüística, la pervivència de la qual exigeix una tasca política pròpia en cadascun dels països. Altres formulacions crec que s'ha demostrat que han tengut poc èxit, vista la incapacitat d'operar sobre la realitat mallorquina".

Miquel Payeras